

HEMLÖSHETSSITUATIONEN I SVERIGE IDAG

Arne Kristiansen

Socialhögskolan

Lunds universitet

Räddningsmissionens konferens:
Dags att utrota hemlösheten i Sverige! Hur gör vi?
Göteborg 14 juni 2019

Upplägg av föreläsningen

1. Hemlöshetens omfattning
2. Hemlöshetens orsaker
3. Metoder i socialt arbete med hemlösa människor

Vad betyder det att
ha ett hem?

Ontologisk säkerhet

Vad betyder det
att vara hemlös?

Ontologisk osäkerhet

Hemlösheten i Sverige
33250 personer
Socialstyrelsen november 2017

Hemlöshet i Sverige (Socialstyrelsen, nov 2017)

Totalt: 33250 personer

Situation 1: Akut hemlöshet (5935)

Personer hänvisade till akutboende, härbärgen, jourboenden eller är uteliggare.

Situation 2: Institutionsvistelse och stödboende (4899)

Personer intagen/inskriven på antingen; kriminalvårdsanstalt/behandlingsenhet eller stödboende inom socialtjänst/landsting/HVB-hem/SIS-institution och ska skrivas ut inom 3 mån efter mätperioden, men utan egen bostad ordnad inför utskrivningen/utflyttningen. Hit räknas även de personer som skulle ha skrivits ut/flyttat ut, men som är kvar på grund av att de inte har någon egen bostad ordnad.

Situation 3: Långsiktiga boendelösningar (15838)

Boende i en av kommun ordnat boendelösning (till exempel träningslägenhet/socialt kontrakt). Boendelösningar med någon form av hyresavtal som är förenat med tillsyn och/eller särskilda villkor eller regler.

Situation 4: Eget ordnat kortsiktigt boende (5726 personer)

Tillfälligt och kontraktslöst boende hos bekanta, familj/släktingar eller har ett tillfälligt (kortare än tre månader efter mätperioden) inneboende- eller andrahandskontrakt ho privatperson.

Hemlöshet, Socialstyrelsen 2017

Göteborg (556 640 inv.)

Totalt: 3802

Situation 1: 839

Situation 2: 494

Situation 3: 2009

Situation 4: 411

Hemlösa per 10 000 inv: 68,3

Hemlöshet 2017

Malmö (328 494 inv.)

Totalt: 2984

Situation 1: 904

Situation 2: 268

Situation 3: 1462

Situation 4: 300

Hemlösa per 10 000 inv: 90,8

Socialstyrelsen (2017)

Hemlöshet 2017 – omfattning och karaktär

Minimisiffror!

Hemlösheten i Sverige

Socialstyrelsen 2017

- Män i majoritet 62 %. Antalet kvinnor 48%. Kvinnor ökar. 900 fler än 2011.
- Drygt 1/3 av alla personer i hemlöshet är föräldrar till barn under 18 år. Något fler kvinnor än män är föräldrar. 24 000 barn har föräldrar i hemlöshet.
- Vanligare att kvinnorna bor barn, än att män gör det. Vanligaste faktorn som bidragit till dessa föräldrars hemlöshet var att de inte godkänkts på den ordinarie bostadsmarknaden.
- Drygt 50% är födda i Sverige. Andelen födda utomlands ökar. 2000 fler än 2011. Drygt hälften av de utlandsfödda har levt i Sverige i minst fem år.
- Mer 50% har varit i hemlöshet i minst ett år och 10% har varit hemlös i mer än 10 år.

forts. Hemlösheten i Sverige

Socialstyrelsen 2017

- Försörjningsstöd är vanligaste inkomstkällan för personer i hemlöshet. 10% har lön från regelbundet eller tillfälligt arbete.
- Personer med missbruk och/eller psykisk ohälsa är något färre jämfört med 2011. Framst män som har behov av, och fått, stöd och behandling för missbruk.
- Mer än 20% uppgavs inte ha några andra behov som föranleder stöd, insatser eller behandling, utöver boendet.
- För nästan 20% uppgavs en bidragande faktor till deras hemlöshetssituation att de blivit avhysta från sin bostad.

Hemlöshetens omfattning

Hemlösa som inte räknas... (Sahlin 2017)

- hemlösa utan "diagnoser"
- hemlösa EU-migranter, papperslösa, asylsökande
- ABO och EBO (Migrationsverket)
- nyanlända kommunplacerade trångboddhet
- ofrivilligt bostadslösa unga

Den vanligaste brukaren på
härbärgen för hemlösa
i USA är en...

Marybeth Shinn (2015)

Vanligaste familjen på härbärgen i USA:

”29 year old woman with 1-2 children...”

- 12 städer i USA
- 148 verksamheter
- 2,282 familjer

Barn i hemlöshet

Malmö oktober 2018

1959 vuxna (42% kvinnor, 58% män)

1347 barn

Vräkningar av barnfamiljer

2018 berördes 448 barn i samband med 247 vräkningar i Sverige.

Hemlöshetens orsaker

Bostadspolitik

Socialpolitik

Bostadsbrist

Låga inkomster

Vräkningar

Sociala problem

Den sekundära bostadsmarknaden växer... (Sahlin 2017)

1990: 6752

2008: 11270

2019: 26100

Vad kostar hemlösheten?

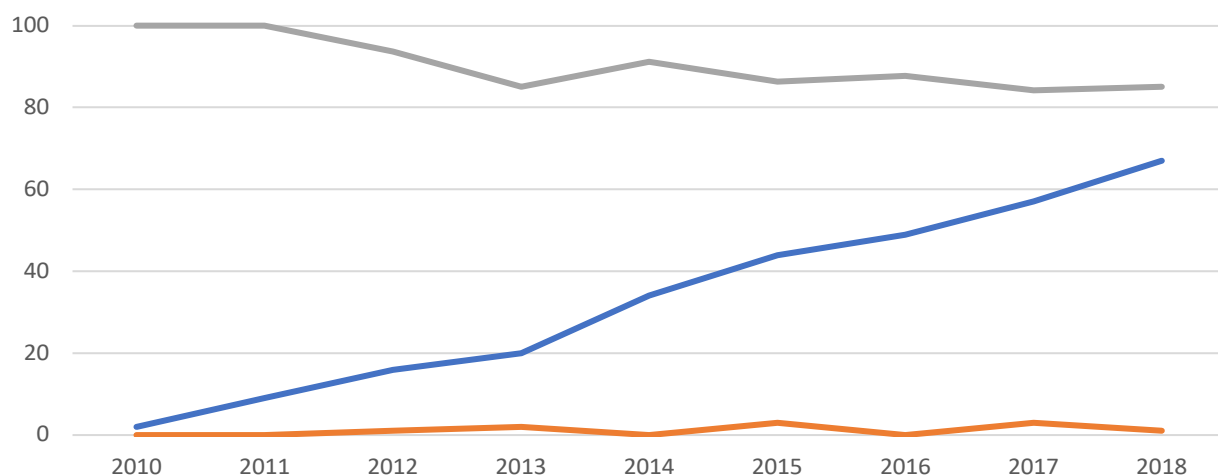
Direkta kostnader

Samhälsekonomiskt

Mänskligt

Bostad först Helsingborg 2010-2018

Diagram 1: Bostad först Helsingborg 2010-2018. Antal hyresgäster, vräkningar och kvarboendenivå.

67 personer har fått lägenhet via Bostad först i Helsingborg sedan 2010. Av dessa är 29 kvinnor och 38 män. 10 personer har blivit vräkta sedan 2010, varav 5 kvinnor och 5 män. Det innebär en kvarboendenivå på 85,1 procent.

Om Housing first i Helsingborg

Kostnader

Bostad först i Helsingborg kostar ca 120:- per individ, medan en plats på ett stödboende kostar i snitt 740:- per dygn (dyraste ca 1100:- och billigaste 530:-.)

SVENSKA DAGBLADET

Sverige

Forskare: Moralism styr insatser mot hemlöshet

Kommuner drar sig för att utan motkrav ge hemlösa en egen bostad, trots att metoden varit framgångsrik i kampen mot hemlöshet. Orsaken är inte bara bostadsbrist utan även moralism, enligt forskare.

Tack för att ni lyssnade!

